

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	960 Lej
Fél évre	480 Lej
Negyed évre	240 Lej
Havonta	80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Szerkesztőség:
Arad, Acsev.-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sárgónyeim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Harc a rémmel.

Addig beszéltünk arról, hogy bennünket elkerült az az Európa lakosságát pusztító, alattomos betegség, amíg mindenki spanyolbeteg lett Aradon. Eleinte fennen hangoztattuk, hogy Aradon nincs spanyol, csak enyhe influenza. Később be kellett ismernünk, hogy spanyol van, de lefolyása két-három nap. Azután bezártak öt-tíz iskolát, majd még többet, most már hamarosan arra kerül a sor, hogy az összes aradi iskolák bezárják kapuit.

Nem akarunk okolni, kérdőre vonni senkit az aradi spanyoljárvány miatt. Hiszen ez a betegség jön feltartóztathatatlanul, végzettszerűleg, országokon, városokon, községeken keresztül. Elkerülni nem lehet, mert ez a spanyolnak nevezett rém nem kerül el bennünket. Benne vannak a megfertőzött levegőben a pusztító baktériumok milliárdjai s azok könnyörtelenül megtámadják az emberi szervezetet, ha nem védekezünk ellene. Utánunk jön, bárhova bujunk tőle, elér akarhogy is szaladunk. De valami hiba mégis történt. Ha nem is tudunk menekülni a rémtől, de módunk lehetett volna arra, hogy megnyirbáljuk körmeit, kioperáljuk mérgefogait. Ugy, hogy amikor karmai közé kerültünk, már gyenge legyen, hogy gyorsan, könnyen megbirkózzunk vele. De nem így történt. És hogy nem így történt, abban része van az illetékes hatóságoknak is.

Vegyék tudomásul azok az urak, akikre Arad város lakosságának egészsége van bízva, hogy akkor, midőn egészségünkről van szó, nincsen szükségünk kiméletre. Nem kell porhintés a szemekbe, mi tisztán akarunk látni. Ismerni akarjuk ellenségeinket, hogy védekezni tudjunk velük szemben. Ne féljenek belénk oltani a félelmet, hogy jobban tudunk óvakodni és kiálltanak, hirdessék, hogy jön, közeledik a spanyol-járvány. Kürtöljék szét a városban, hogy remegjen tőle minden ember, hogy ne merjenek kezét fogni egymással, hogy fordítsanak nagyobb gondot a tisztaságra és kiálltanak felénk minden jó tanácsot, amellyel megvigyázni tudjuk a rémet, amelynek áldozatai lázban fetrengenek, amelynek mérgetelő baktériumai megfertőztek már minden, minden lakást és majdnem minden embert.

Ezt kellett volna tenniük, hogy féljünk, hogy óvakodni tudjunk. Ne váriának az iskolák bezárásával addig, amíg a növendékeknek fele megbetegszik. Ha már kettő-három beteg közülök, elég ujjmutatás arra, hogy megvédjék a többieket a betegségtől, az iskola bezárásával. Más országokban, más városokban plakátokon figyelmeztetik a közönséget a közeledő betegségre. A plakátok mindenkit megtanítottak arra, hogy miként kell óvakodni ellene. És ott, ahol nem félték kiálltanak lenni a közönséggel, ott nem aratott a betegség olyan erővel. Ott két-három hét után egyetlen újabb megbetegedés nem történt, mert a lakosság tudással felvértezve várta ellenségét, a spanyol betegséget. Nem hatvan-százezer lakósu városokról, hanem világvárosokról beszélünk, ahol milliók élnek és a célszerű gondoskodás révén milliók menekültek meg ettől a nagyon kellemetlen, néha veszélyes betegségtől.

Éső után köpenveg. De azért a jelenleg mindig jobban terjedő járvány remélhetőleg megtanította az illetékes hatóságok vezetőit, hogy csak úgy végezhetnek eredményes munkát, ha mindent megfelelő időben és megfelelő formában cselekednek. Ismételiük, nincsen szükségünk kiméletre. Inkább féljünk a spanyol-betegségtől, mint elszennyezzük annak kinyitait.

Királyi levél Averescu tábornokhoz.

Iasiban megalakul a „Fundatia Ferdinand és Maria“-kulturintézmény.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Monitorul Oficial mai száma közli Ferdinand királynak Averescu miniszterelnökhöz intézett levelét. Az uralkodó ebben a levelében rámutat arra, hogy az előző parlament által egy Ferdinand király-kulturintézmény létesítésére megszavazott törvény megvalósítása végett az intézmény alapszabályait jóváhagyja és azokat a Monitorul Oficialban való közlés végett a miniszterelnöknek megküldi.

— Boldog vagyok — írja a király — hogy miként a régi vajdák megőrizték emlékeiket nemes alapítványokkal, úgy én is teljesítem egyik legfőbb vágyamat ilyen intézmény létesítésével, amely a Fundatia Caroli intézményhez hasonló és ezzel is szeretett nagybátyám példáját követhetem. Elhatároztam, hogy ez az

új egyetemi alapítvány Moldova régi városában, Iasiban létesüljön, mert fejedelemségeink első egyesülése után itt kovácsolták nagy áldozattal az összes idegen uralom alatt élő testvéreink egyesülését és ugyancsak Iasiban találunk menedéket a királynéval együtt a nemzeti egység háborujának nehéz idejében. A súlyos és nagy napok emlékére, amikor drágánóm társam volt a szenvedésekben, leghíbb és legállandóbb támaszom mindenben, kívánom, hogy ezen intézmény megvalósításában is társam legyen.

A király azzal végzi be levelét, meg van győződve arról, hogy számos kulturális alapítvánnyal fogják a tanulmánygyó ifjúságot segíteni, ami előmozdítja egész Románia leendő testvériesülését és új korszakot nyit kulturális fejlődésében. A levél február 22-ről van keltezve.

Átszervezik a kormányt.

Allítólag kicserélik a kabinet tagjainak felét. — Averescu felajánlotta Lupunak Bucuresti főpolgármesterségét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Legjellemzőbben egy erősen levi-tett lombikhoz lehetne hasonlítani a beipolitika mai képét, amelyben ádázul sutorogva, forrongva fő, formálódik valami bizonytalan kialakulás féle, amit a fórumon közönségesen a politikai helyzet konszolidálásának szoktak nevezni. És ehhez a forrongáshoz nem volt elég a Lupu akciója nyomán kiváltódott idegesség, nem volt elég a liberálistárpárt most már komoly hadüzenete sem, az amugy is a végső-kig feszült helyzetet most tetézi Averescu kormányelnök elhatározása, amely szerint ez-uttal már egészen bizonyosan keresztül viszi a kormányátalakítás régóta vajudó tervét. Ez a döntés különösen akkor váltott ki komoly izgalmat, amikor — mint a Cuvantul írja — hirtelen, hogy Averescu tábornok tegnap már felhatalmazást kért a királytól a kormány átalakítására. Az uralkodó elvben már hozzá is járult a kormányelnök előterjesztéséhez, mire délután Goga belügyminiszter jelent meg laudencián az uralkodó előtt és az általános körülményekről tett jelentést. Ebből aztán politikai körökben azt következtetik, hogy a kormányalakítás széleskörű lesz s előreláthatólag a kabinetnek több mint felét felcserélik. Első természetesen Lapedatu pénzügyminiszter lesz, aki távozni fog a kormányból, — írja a Cuvantul — amit most már az a körülmény is bizonyossá tesz, hogy Lapedatu közeli távozásának tudatában tegnap élesen ki-kelt az ellen, hogy a kormány a hivatalos lap-bar publikáltatta a minisztertanács határozatát Manoilescu államtitkár új hatáskörének tekintetében. Valószínűnek tartja azonban a lap, hogy Lapedatu eleje vág a dolognak s ő maga kéri felmentését, amihez allítólag Bratianu lonel is hozzájárult volna.

A kormány átalakításával kapcsolatban természetesen ismét felvetődött Bucuresti új főpolgármesteri székek betöltése is, mert — mint a Cuvantul értesül — Anibal Teodorescu Averescu ígéretére hivatkozva, nem hajlandó továbbra is a főváros élén maradni akkor, a midőn az igazságügyek élére kerülhet. Ezzel

szemben azonban Trancu-Iasi határozottan visszautasította a felajánlott főpolgármesteri széket, amelyet most már — az összes pártok nagy elképedésére — Averescu Lupu dr.-nak ajánlott fel, aki azonban még nem nyilatkozott, mert elhatározását új pártja véleményétől tet-te függővé.

A hír — magától értetődően — a nemzeti-parasztpárton végső elkecsereledést váltott ki s a tegnap estére összehívott rendkívüli ülésen Maniu Gyula élesen kikelt a kormányelnök márol-holnapra megváltozott magatartása ellen, amellyel a legérzékenyebb pontján sebez-te meg pártja önértetét. Maniu kijelentette, hogy a főpolgármesterség felajánlása olyan színben tűnik fel, mintha Averescu Lupunak adna igazat, akinek kiépését a legteljesebb mértékben helyesli. Ezután foglalkozott Lupu parlamenti deklarációjával és kijelenti, hogy legközelebb a kamarában is reflektálni fog az elhangzott vádakra. Mihalache bejelentette, hogy Filipescu képviselő, aki a kormány és a nemzeti-parasztpárt közötti tárgyalásokat vezet-te, ma nyit levelet intézett a Cuvantul igaz-gatójához, amelyben hangsúlyozottan kijelen-ti, hogy a jelen pillanatban is a kormány ba-rátjának tekint magát s ha kell, néhány hívé-vel együtt akár szakadás útján is le fog pak-tálni a kormánnyal. Mihalache bejelentése nagy megdöbbenést keltett s ez még iokozó-dott amikor Maniu ama kijelentést tette, hogy nézete szerint Lupu kiválásával a fuzionált két pártban bizonyos feloszlási processzus indult meg.

— Befagyott a Duna. Bucurestiből jeler-tik: Tulcea és Isaccea között a Duna vize be-fagyott, ami óriási károkat okoz az exportő-röknek és nagy aggodalmat kelt a gabonátz-sz-dén, mivel nagymennyiségű gabonaszállit-mányok állanak készen kivitelre. A Mihai herceg gözöst, amely Ismail és Galat között közleke-dik, Galat előtt meglepte a jég. A hajót jégtörők szabadították ki szorult helyzetéből és be-vontatták a kikötőbe.

Albert Thomas Budapesten

A magyar országgyűlés elnöke teát adott tisztelőre.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar képviselőház elnöke és neje, tegnap este 9 órakor teát adtak Albert Thomas volt francia miniszter, a genfi Nemzetközi Munkügyi Hivatal vezetője tisztelőre. Az estélyre pompásan feldiszitették az elnöki termeket, a lépcsőházban pedig díszruhás parlamenti örök álltak. Fél tíz órakor már mintegy kétszáz vendég gyűlt össze. A kormány tagjai közül ott voltak Vass József, Pesthy Pál, gr. Kléberberg Kuno, Szcitovszky és Hermann Miksa miniszterek, kívülök természetesen megjelentek a politikai és társadalmi élet kiválóságai is. Különösen sokan jöttek el az országgyűlés két házának tagjai közül.

Albert Thomas titkára, Marius Viple és Márffy-Mantuano meghatalmazott miniszter és rendkívüli követ kíséretében érkezett meg. A diplomáciai testületnek csak egy része jelent meg Zsitvay estélyén, mivel az olasz és belga követ ugyancsak estélyt adtak ebben az időben. Tíz órakor Zsitvay és felesége a büfébe vezette a vendégeket, ahol teát, szendvicseket, süteményeket és hűsítő italokat szolgáltattak fel. Háromnegyed tíz órakor megérkezett gróf Bethlen miniszterelnök, feleségével. Ők addig az olasz követ estélyén voltak. A miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett Thomas-val, ugyyszólván egészen lefoglalta magának.

Nagy feltűnést keltett, hogy az estélyen a szociáldemokrata pártnak egyetlen tagja sem jelent meg. A szocialista képviselők különben kimentették magukat rögtön a meghívás után. Zsitvay előtt, kijelentve, hogy távollmaradásuknak egy régebbi párthatározat az oka, amely kimondja, hogy a párt képviselői az ilyen összejöveteleken nem vehetnek részt és az nem irányul az elnök személye ellen. Albert Thomas, aki különben szintén szocialista, a délután folyamán látogatást tett a szociáldemokrata pártban, ahol a képviselők előtte is kimentették magukat. Albert Thomas erre vonatkozólag mosolyogva jegyezte meg egy újságíró előtt:

— Most először vagyok itt, de remélem, nem utoljára és ha legközelebb jövök, akkor már itt lesznek a szocialisták is.

Rehabilitáltak Pintér Böske

A megvádolt primadonna pert indít Földes Mihály szinigazgató ellen.

(Arad, február 24.) Nagy konsternációt keltett egész Erdélyben az a hír, hogy Földes Mihály szatmári szinigazgató betöréses lopás miatt feljelentette a rendőrségen Pintér Böske, a jónévű primadonnát. Földesnek ez a feljelentése — mint megirtuk — bizonyos, a művésznő által elvitt partitúrákra vonatkozott és mintegy befejező jelenete volt a szatmári színház bukásának, amely alkalommal Földes igazgató igen különös és furcsa viselkedéssel vont magára a közügyelmet.

Mára aztán kiderült, hogy a Pintér Böske ellen hangoztatott vádak tévedésen alapulnak. Földes és felesége kijelentették egy nyilatkozatban, hogy téves információk estek áldozatul és a feljelentést már vissza is vonták Pintér Böske ellen. Ezzel az esettel kapcsolatban azonban dr. Cocea és dr. Köves ügyvédek ugyancsak nyilatkozatot tettek közzé, amelyben kijelentik, hogy Pintér Böske megbízásából Földes ellen hatóság előtti rágalmozás címén bünyádi feljelentést tesznek.

— Elfogtak Aradon egy jugoszláv katonaszökevényt. Az aradi államrendőrség az éjszaka folyamán razziaát tartott és egyik éjjeli mulatóhelyen igazolásra szólított fel egy fiatalembert, akinek semmiféle igazoló irás nem volt. A rendőrségre kísérték, ahol kihallgatták. Az előállított fiatalember azt vallotta, hogy Palatinus Antalnak hívják és Jugoszláviából szökött Romániába a katonaság elől. Palatinust ma átkísérték az állambiztonsági hivatalhoz, ahol megindították ellene az eljárást.

A CFR. államtitkára válaszol Gyárfásnak.

Megnyugtató kijelentés a kisebbségi vasutasok jövődjéről. Korlátozzák a kamarában a napirend előtti felszólalásokat. — Liberális érdeklődés a kormány kisebbségi politikájáról.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus mai ülésén Ionescu Mihail tábornok, vasutügyi államtitkár válaszol Gyárfás Elemérnek a tegnapi ülés végén történt felszólalására, amelyben Gyárfás kifogásolta azt a rendelkezést, hogy a CFR. személyzetének csupán román nyelven lehet érintkezni, még az utasokkal is. Az államtitkár kijelenti, hogy a szolgálat jó menetele érdekében a CFR. egész személyzetének tudnia kell románul. A trianoni békeszerződés nem kötelez bennünket arra — mondja Ionescu tábornok — hogy az összes itt élő kisebbségek nyelvét megtanuljuk. Azokat a CFR. tisztviselőket, akik nyolc év után sem tanulták meg az állam nyelvét, a regátba helyezik át, ahonnan visszakerülnek régi szolgálati helyükre, amikor kellőleg elsajátították a román nyelvet. Enne azért is szükség van, mert egyes tisztviselők szolgálati beosztásuk természeténél fogva nem is tanulhatnak meg románul. Gyárfás Elemér meg van elégedve az államtitkár válaszával. Tatarescu kérdezi, hogy melyek a kormány kisebbségi politikájának általános direktívái. Kéri azok pontos kifejtését, hogy állást lehessen foglalni. Deleanu mérműbő közli, hogy német ügyvédök összevásárolják a háború előtti román járadék címleteket, amelyek arannyal való fizetéssel járnak és a jelenlegi árfolyamok 4—5-szörösét ajánlják fel. Véleménye szerint a németeknek az a manővere arra szolgál, hogy ezzel fizessék majd adósságaikat, amikor meg fogják állapítani a Németország által Romániának fizetendő kártérítés

összegét. Kéri a kormányt, hogy akadályozza meg ezt, az államra nézve káros manővert. Ezután a szenátus megszavazza az agrárreform egyik szakaszának módosításáról szóló javaslatot.

A kamara mai ülésén Negulescu elnök kéri a képviselőket, hogy a napirend előtti felszólalásokat csak a legfontosabb kérdésekre korlátozzák, mert ma is tíz képviselő iratkozott fel és így mindenki csak két percig beszélhet. Brătianu Vintila kéri, hogy inkább a felszólalások számát korlátozzák, mint a felszólalás időtartamát, mert két perc nem elegendő egy bejelentésre. Nedelcu kéri, hogy a timisoarai román-jugoszláv konferencián a bánáti képviselők is résztvehessenek, mert ők ismertek legjobban a helyi problémákat. Gaspar a táncöltetűs felemelése ellen tiltakozik. Voicu Nitescu több igazságügyi illeték megszüntetését és a gyorsított eljárásról szóló törvény hatályon kívül helyezését kéri. Cudalbu kijelenti, hogy ez utóbbi törvény módosítására vonatkozó javaslat már készen van és a legfőbb törvényhozó tanács előtt fekszik. Iacobescu szükségesnek találja a tanács földosztásának rendezését, különösen azokat, akik a regátból a csatolt területekre mentek és ott kulturális szót fejtenek ki. Az elnök bejelenti, hogy Pop Valer elhalasztotta a városok romanizálásáról szóló interpellációját, mert a hadügyminiszter kiliföldre utazik. Brătianu Vintila javaslatára Traian-Iasi hozzájárul ahhoz, hogy a munka ellenőrzéséről szóló javaslat tárgyalását halasszák el, mire az elnök az ülést berekeszti.

Ledegradált aradi segédtanfelügyelő.

Érdekes pör a timisoarai ítélőtábla előtt.

(Arad, február 24.) A timisoarai ítélőtábla elvi jelentőségű ügyet tárgyalt tegnap. Olariu Demeter aradi segédtanfelügyelő, akit még a Consiliul Dirigent nevezett ki 1919-en ebbe az állásba, panaszt emelt a közoktatásügyi miniszternél, hogy megvonták tőle a segédtanfelügyelői jellegét és degradálták. Olariu a se-

gédtanfelügyelői minőségbe való visszahelyezését kérte. A közoktatásügyi miniszterium részéről megjelent Demetrescu Ovid ügyvéd, aki azt vitatta, hogy a segédtanfelügyelői állás adminisztratív természetű és a miniszterium bármikor megvonhatja ezt a megbízatást, mint azt a jelen esetben is tette. A tábla az ítélet kihirdetését elhalasztotta.

Francia csapatok is mennek Kinába.

Titokban folynak a kegyetlenkedések Sanghaiban. — Tárgyalások Peking és Kanton között. — Anglia szigorú hangja jegyzéke a szovjethez.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Sanghai felett erősen gyűllekeznek a fellegek. Most már kétségtelennek látszik, hogy ha a katonai kormány hamarosan le nem mond szándékáról, Sanghaiban véres ütközet lesz az európai és kínai csapatok között. Santung kormányzója hadseregével Sanghaiba ment és átvette Sun-Csun-Fang hadserege felett a parancsnokságot. Ez azt bizonyítja, hogy a pekingi kormány mindenáron tartani akarja Sanghait. Lipausen, Sanghai rendőri parancsnokának kegyetlenkedései folynak tovább, legutóbb egy 10 esztendőes gyermeket is lefejeztetett. A kínai kereskedelmi kamara és a bankárok egyesülete tiltakozott a parancsnok kegyetlenkedései ellen. A nagy felháborodás miatt azután beszüntették a nyilvános kivégzéseket és eltávolították a lándzsahegyre szurt fejeket az utcákról, azonban a főhadiszálláson titokban tovább folynak a kegyetlenkedések.

A párisi jelentések szerint Franciaország is kilépett a semlegességből. A legutóbbi kínai események arra késztették a külügyminiszteriumot, hogy a francia alattvalók védelmére megtegye a szükséges intézkedéseket. Nagy veszély fenyegeti a francia koncessziós területeket abban az esetben, ha az északiak és a déltek Sanghaiban ütköznek össze. Éppen ezért a külügyminiszterium elrendelte, hogy jelentős száma tengerész-haderő induljon Sanghaiba a

francia koncessziós területek védelmére. Ezenkívül az ottani hatóságoknak azt az utasítást adták, hogy ha kell akadályozzák meg, akár fegyveres erővel is, bármely kínai haderőnek a francia zónába való nyomulását. Politikai körökben az sem titok, hogy más, Kinában érdekelt nagyhatalom is a közeljövőben intézkedéseket léptet életbe alattvalói megvédésére, azonban Franciaországban főleg azért nagy az idegesség, mert félnek attól, hogy a mozzalom áttérjed Indokínára, ahol a franciáknak gyarmataik vannak. A legutóbbi hírek szerint a francia gyarmatok közelében levő Yünnen tartomány is a kantoniakhoz csatlakozott.

Az esti jelentések szerint megindultak a tárgyalások Peking és Kanton között. A meg egyezésnek azonban az a főakadálya, hogy a pekingiek követelik, hogy a kantoniak távolítsák el és szorítsák teljesen háttérbe az orosz szovjet exponenseit.

A londoni jelentések szerint a parlament folyosóin erős viták folynak a szovjethez intézett jegyzék miatt. Több konzervatív képviselő erélytelennek mondja a jegyzék hangját és azon véleményének adott kifejezést, hogy a kínai események miatt sokkal szigorúbban kellett volna meginteni a szovjetet. A Daily Telegraph szerint a minisztertanács változtatott a jegyzékben, amelynek erélyesebb hangot adott. A jegyzék az alsóházban bizonyára nagy visszhangra talál.

Mezőgazdasági könyvkről
Küld Sándor Ferenc könyvtárára, Arad

A házasság válsága.

Kiházasító és leánynevelő egyesületek. — Házasság hozomány nélkül.

Az Aradi Közlöny ankéje a házasság válsága ügyében változatlan érdeklődést vált ki a közönség köréből, sőt nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy ez az érdeklődés egyre fokozódik, aminek éles bizonyítéka a hozzászólások garmadája, amely naponta befut szerkesztőségünkbe. Mai számunkban ismét két véleményt közlünk le. Az első egy aradi uriaszony levele, aki válaszol az „Uriasszony” hozzászólására, amely lapunk február 18-iki számában jelent meg, a másik egy fiatalember írása, aki praktikus módokat ajánl a probléma fokozatos megoldására, illetve enyhítésére. A két hozzászólás egyébként a következőképp hangzik:

Válasz az „Uriasszony”-nak.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Bocssássa meg, hogy ríposztozom, de b. lapjának február 18-iki számában „Uriasszony” névalírással megjelent cikk váltotta ki belőlem az alábbi sorokat:

Elmúlt a szerény ibolyák korszaka és nem ott a hiba, hogy a leányokat viszik a mamák jobbra-balra, titkon azzal az óhajjal, hogy tán ismeretséget köt, vagy férjhez mehet, mert könnyű a külföldre utazgató gazdag nőnek, de mit tegyen a fix-fizetéses családapa leánya? Hol ismertesse és kedveltesse meg magát, ha nem színházban, zsuron, teaestélyen, vagy bálban? És, hogy csak az ismerős családok ifjait hívja meg az anyja a házbálakra?... Asszonyom, önnek tudnia kell, hogy egy ilyen házi zsur tizszer annyiba kerül, mint a nyilvános helyen való szórakozás. Ilyenre nem telik a fix-fizetésből.

A leghelyesebb volna, ha egy szülő sem adna hozományt a leányával, hanem a fiatalok maguk törekednének annak megszerzésére, amire szükségük van. A közös szenvedés jobban összekötné őket, mint a közös jólét és nem lennének családott házasságok. Persze, a leányokat takarékosra és kenyérkeresetre kell ez esetben nevelni. Így boldogultam én is és ezt ajánlhatom minden anyának. A mellett én is jártam szórakozni és míg énnekem egy tucat kérom volt, addig a családban lévő nagyon háziassan nevelt öt unokatestvérem még ma is hajdon és valószínűleg nem is fog férjhez menni egyhamar a „szerény ibolya” jelszó alapján. A lányok legyenek takarékosak, sokoldalúak, a férfiak pedig mondjanak le az ideális milliós hozományokról, akkor sohasem lesz családás. — Köszönettel: **Megelégedett asszony.**

Kiházasító-egyesületet kell alakítani.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A mai sürűn előforduló válások okát akarva vizsgálni, olyan szomorú betegség tüneteivel fogunk találkozni, amely sokkal régebbi keletű és a mai társadalmi életben olyan erős gyökereket vert baj, amit, sajnos, máról holnapra nem tudunk kigyógyítani, vagy egyszerűen, mint rosszat kivetni életünkéből. Éppen ezért talán a legfontosabb, hogy a bajon amennyiben lehetséges, segítsünk. Mert ahogyan nem egyszerre jött a baj, hanem évek multak, míg ide jutottunk, éppen úgy kell egy pár esztendő ahhoz, amíg sikerülni fog a családi élet boldogságát a régi keretek közé juttatni.

Az okok egy igen számottevő része a háborús időkre, s a mai szomorú gazdasági helyzetre vezethető vissza, mely tönkre tesz nemcsak erős egzisztenciákat hanem belemarkol az emberi szívekbe is és kitépi onnan azt az erős és igazi szeretetet, amely pár hónappal ezelőtt még a legmélyebben lángolt a szívekben.

Nagy része van itt a mai szomorú nevelési rendszernek is, amely legtöbb esetben époly büne a szülőknek, mint a gyermekeknek. Mert sajnos, ma nagyon sok olyan esettel állunk szemben, amikor a szülő csak egy bizonyos fokig képes nevelni gyermekét s azután a gyermek neveli a szülőt. Az ilyen nevelés aztán kihat az egész életre, különösen a nőknél. Lelek van idejük arra, hogy eljövendő családi életüket, részben regények, részben saját fantáziájuk által szépnek és boldognak színezzék ki. Ha hiányzott is valami leányéletük alatt, az nem tűnt fel olyan nagy hibának, mint amikor saját háztartásukban hiányzik valami. Ilyenkor aztán két bűnös van. Részben a szülő és rész-

ben a férj, aki nem képes megszerezni azokat az élvezeteket nevének, amit esetleg a legközelebbi jóbarátné férje meg ad.

Ugyanez áll a férfiakra is, kik tán nem mérlegelik azt, amikor házasodnak, hogy a házasság élet nemcsak a mézesetek, vagy hónapok röpké örömeivel, hanem az azután járó idők súlyos terhével is jár, pláne akkor, ha a leányélet valamely kellemesebb passzióiról kell lemondani, ami talán nagyon sokaknak nehezére esik, vagy egyáltalában nem tudják megtenni. Nemcsak a nő részéről kívánunk a legmesszebbmenő lemondást, hanem a férfi is hozzon legalább oly áldozatot, amilyent hoz a nő.

A házasság élet se célozza az egymás felé való uralkodni akarást, se érezzék ki az

erősebb joga, hanem mindig a kölcsönös megértés, az egymást istápolni, az egymást segíteni akaró törekvés.

Itt az elsőbbség legtöbb esetben a nőket illeti, kik ha csak kis ügyességgel, szeretetremélősséggel és lemondani akarással és tudással rendezik be eljövendő életüket, legyen az bármilyen nehéz is, és talán szegény, meg fogják találni benne azt a boldogságot és szeretetet, mely kárpótolni fogja őket a hozott áldozatokért százszorosán.

Ha azonban ehhez elég erejük és akaratuk nincs, úgy inkább mondjanak le a házasságról, mert az csak keserűséget, csalódást és fájdalmat fog hozni számukra.

Nagyon alkalmas volna, ha egy oly egyesület alakulna, amely bizonyos heti, vagy havi befizetések ellenében tagjainak a házasság alkalmával butort és kelengyét adna. Ezzel át lehetne segíteni sok fiatal párt a kezdet nehézségein. **Egy fiatalember. G. K.**

Letartóztattak egy ezredesné Bucurestiben

Az áruló főtiszt szélhámos felesége.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A fővárosi rendőrség tegnap este letartóztatta Crainiceanu Ana asszonyt, a háború idején a fronton árulásért kivégzett Crainiceanu ezredes feleségét, akit évekkel ezelőtt hamisításért és csalásért börtönre ítélték,

de a büntetés elől külföldre szökött. A rossz utra tévedt uriaszony azért jött vissza, mert vasárnap meghalt édesapja, Georgescu mérnök, aki nagy vagyont hagyott hátra. Megállapítást nyert, hogy Crainiceanuné hamisított francia utlevéllel jött be az országba.

Megsegítik az aradi munkanélkülieket.

A miniszteriumba rendelték az aradi munkaügyi főfelügyelőt.

(Arad, február 24.) Beszámoltunk arról, hogy az aradi munkanélküliek küldöttsége megjelent Boneu Vazul prefektusnál, akit arra kértek, hogy járjon közbe a kormánynál az iránt, hogy a munkanélküliek munkát kapjanak és addig is némi segélyben részesítsék őket. A prefektus intervenciója meghozta az eredményt, a munkaügyi miniszteriumtól ugyanis tegnap távirat érkezett az aradi munkaügyi felügyelőre. A táviratban Trancu-lasi munkaügyi

miniszter leszögezi, hogy úgy ő, mint a kormány segíteni akar az aradi munkásságon és ezért Popescu Péter aradi munkaügyi főfelügyelő azonnal utazzék a szükséges adatokkal felszerelve Bucurestibe és tegyen részletes jelentést a helyzetről. A munkaügyi főfelügyelő tegnap este már Bucurestibe utazott, ahol megadja az aradi munkanélküliségre vonatkozó szükséges felvilágosításokat, amelyek alapján aztán Trancu-lasi miniszter bizonyára segítségére siet Arad szűkölködő munkásságának.

Budapesti talmudista a Vatikánban.

Biblia-vita egy zsidó tudós és egy bíboros között. — A hetvenegy éves talmud-tudós a zsidók bosszuálló istenéről.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Donáth Benjámín 71 éves budapesti talmudista nemrégiben azzal lepte meg a tudományos világot, hogy az ó-testamentum egyik legvitatottabb verse fordításának alapvető hibájára mutatott rá. Mózes második könyve 20. fejezetének 5. verséről van szó. E a vers tartalmazza az általánosan ismert mondatot a bosszuálló Istenről, aki az apák bűneit a fiakban egész negyedziglén bünteti. A héber szöveg fordításánál nagy szerezpet játszik a „Poked” szónak jelentése. A katolikus egyház által évszázadok óta approbált latin biblia, a Vulgata értelmezése szerint a „Poked” szó annyit jelent, mint: büntetni. Ezen a versen, illetve ezen a szón alapszik a zsidó bosszuálló Istenről szóló, sok vitára alkalmas adó hipotézis.

Donáth Benjámín beható tanulmányozások után arra a felfedezésre jutott, hogy a „Poked” szó nem azt jelenti, hogy: „büntetni”, hanem: „emlékezni”. Nagyszámú héber szövegben kutatott Donáth a „Poked” szó után és kimutatta annak valódi jelentését. Végül is érintkezésbe lépett a budapesti pápai nunciaturával, ahol nagy érdeklődést tanúsítottak a probléma iránt és kivitték, hogy az öreg talmudistát a Vatikánban is fogadják. A múlt héten aztán el is utazott Donáth Benjámín Rómába, ahol legelőször az ott élő magyar bencés szerzetest, Serédy Jusztint kereste fel, aki ajánlólevelet adott neki Quentin francia benedekrendi szerzeteshez, a vatikáni bibliabizottság előadójához. Quentin 12 pap. társaságában fogadta a talmudistát a nagy könyvtárteremben, azután bemutatatta Gasquet bíboros-

nak a bizottság elnökének, aki elé odatette Donáth új szövegmagyarázatának bizonyítékait.

A „Poked” szót — magyarázta a talmudista — „emlékezni”-vel kell fordítani. A szöveg helyes értelmezése tehát a következő: „Isten emlékezetében tartja az apák bűneit egész negyedziglén” és ennek következtében enyhébben ítél unoka és dedunoka felett. A bíbornok nagy figyelemmel hallgatta meg a talmudista előadását, majd megmutatta neki a jeruzsálemi patriarchának a Szentszékhez intézett levelét, amelyben felhívja a Szentatya figyelmét a Donáth-féle fordításra és kijelenti, hogy az a helyes értelmezés. A pápa érdeklődve olvasta a jeruzsálemi patriarcha levelét és átadta azt a biblia-bizottságnak, amely ilyenképp informálva volt már eleve Donáth bizonyítékairól. A könyvtárteremben ezután héber, latin és olasz nyelven nagy disputa keletkezett. Lekörültek a hatalmas unca foliánsok a szerényekből és a bíboros végül is arra az eredményre jutott, hogy a „Poked” szó jelentése legalább is kétértelmű. Végleges döntés persze nem történt, azonban a bizottság legközelebbi ülésén foglalkozni fog a dologgal. A döntő ülésre meghívást kap Donáth is, aki már visszatért Budapestre és újból nekilátott ahhoz, hogy lázasan kutasson az ősrégi héber szövegekben újabb bizonyítékok után.

— Magyarország költségvetése. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülésén Sczitovszky belügyminiszter a költségvetés belügyi szakához tartozó részleteiről referált. Kijelentette, hogy olcsó és jó közgazgatásra s a községek felvirágoztatására törekszik. Kérte a javaslat elfogadását.

FILHARMONIKUS CONCERT Weil Magda hegedül

márc. 3-án

Művészet.

Asszonycsere.

Vigjáték. Irtá: *Rebreanu Livius*, fordította *Popa Constantinné*. — Bemutató az aradi színházban.

Ma este mutatta be a prózai együttes *Rebreanu Livius* ismert román író vigjátékát, *Popa Constantinné* fordításában. A darab határozott sikert aratott. Az író az Asszonycsere három felvonásán keresztül a házasságot szatirizálja, a férjek hiszékenységét és az asszonyok ravaszságát. Cselekmény kevés van benne, annál több azonban a szellemes párbeszéd száma. A meseje teljesen a modern vigjátéki történet: a házassági háromszög; egy intrikus jóbarát, aki mindent elárul és végül mégis kibékülnek a házastársak és az intrikus jóbarát repül. Stélian festőművész rajtakapja, Tulbure barátjának besugására, a feleségét Grozea festőművésszel. Az asszony a legnagyobb művészettel letagadja, hogy csókolóztak volna és a férj, dacára annak, hogy látta, mégsem tud elgázkodni az asszonyi ravaszság által állított labirintusban. Végül kénytelen elhinni, hogy felesége csak rábeszélte barátját, hogy vegye feleségül sógornőjét, aki régen szerelmes belé. Grozea kénytelen-kelletlen elfogadja a rákényszerített feleséget, akibe viszont Stélian lesz szerelmes. Stélian Grozeáné után jár, míg felesége újra beleszeret saját férjébe. Tulbure figyelmezteti Grozeát, hogy felesége randevuára megy Stélian műtermébe. Grozea utánuk megy és megcsípi őket, azonban az asszony szépen elhárítja, hogy semmi sem történt. A két házaspár végül is kibékül és Tulbure, az intrikus repül.

Az előadás szépen, simán gördült. *Fekete Irén* nagyszerű Stéliáné volt, igaz művészettel adta vissza a rajtakapott asszony, majd a férjéért minden eszközzel harcoló feleség szerepét. Annuskát, Grozea feleségét *Kálmán Sári* tolmácsolta igen szép sikárral, ámbar valamivel több temperamentum nem ártott volna a játékában. A két festőművész megszélyesítője *Jávor Alfréd* és *Mészáros Béla* tudásuk legjavát nyújtották, míg az intrikus Tulbure szerepében *Győző Alfréd* kabinetalakítást nyújtott. A darab sikerében országrésze van *Győzőnek*, miután a hatás nagyrésztben erre a szerepre van felépítve. A többi, kisebb szerepben *Kövári* és *Kun Jók* voltak. A közönség sokat mulatott a darabon és szívesen tapsolt a jó előadásnak. A közönség az első felvonás után a függöny elé szólította a tehetséges fordítót, akit nagy tapssal és több szép virágkosárral honorált művészi munkájáért. (m. r.)

Megmarad a koncessziórendszer.

Az új színházi törvényjavaslat kisebbségi vonatkozásai.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A színházi törvényjavaslatnak a kisebbségekre vonatkozó pontjait, — mint értesülünk — a következőképpen szerkesztették meg:

Megmarad a koncesszió-rendszer. A kisebbségi színházaknak a jövőben is havonként nyolcszor kell átengedni a termet a román társulatok részére. Évente kötelesek négy magyarra fordított eredeti román színművet előadni.

* **Heti műsor.** Péntek délután 3 és fél óra: *Hajtovadászat*, operett. (Félarú zónaelőadás.) Este: Román előadás. — Szombat délután 3 és fél óra: *Nosztályu* esete *Tóth Marival*, vigjáték. (Félarú helyárak.) Este 8 és fél óra: *Chopin*, operett. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Vasárnap délután 3-ór: *Eva*, operett. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 óra: *Szomorúságának* énekese, dráma. (Mérsékelt helyárak.) Este 8 és fél óra: *Chopin*, operett. (Bérletiszűnet.)

* **Osvát Kálmán Repriz-e.** Március 13-án egy új betálap indul meg, amelynek címe: *Repriz*. A legkiválóbb erdélyi írók szerkesztik a minden vasárnap megjelenő lapot és tartalma felöleli a világirodalom klasszikusait, azonkívül foglalja közre a szép- és tudományos irodalom minden ágával. A *Repriz* megjelenését nagy érdeklődéssel várják, annál is inkább, mert *Osvát Kálmán*, az ismert nevű erdélyi író szerkeszti.

Pör egy aradmegyei halott nábob ellen.

Az egykori világozi tanító kétszázhetven ezer lej követel a bohéméletű, tragikus halála birtokos örököseitől.

(Arad, február 24.) Bizonyára sokan emlékeznek Aradon és a megyében egy érdekes életű, hányatott multu, tragikus halállal kiszemvedett, bohém emberre: *Sida Zsigmond* világozi földbirtokosra. *Sida Zsigmond*, a különlegesen legendás híre már nem egyszer foglalkoztatta, akkoriban pedig szinte állandóan, a sajtót; furcsa esetei, nő-, cigány- és borszeretete az érdekesség köntösébe burkolták személyét, egy-egy dandója után hosszú időközön át zengett-bongott a környék és mesélik, hogy egy-egy ilyen alkalommal oly pénzeket szórt el, amelyből szolid életet élő ember egész életén nyugodtan, gond nélkül élhet meg. Egykor a leghíresebb bécsi és berlini operacselekményeknél tanult és vagyona révén a bécsi *Volksoper*nél, majd a pesti *Népopera*nál sikerült is szerződéshez jutnia, — amelyből aztán legnagyobb haszna a színháznak, illetve a tagoknak volt. Mert *Sida* mindenkit vendégül látott asztalánál és bizony voltak megszorult kollégák, akik a „nagy barátságban” természetesen el sem mozdultak *Sida* mellől. Később a háború visszavetette *Világosra* és *Aradra*, majd a könnyelmű életének eredményeképpen súlyos betegon *Kolozsvárra* ment, hogy visszanyerje egészségét, ez azonban nem sikerült és 1923-ban, 55 éves-korral előrehaladott paralízise végzett vele.

Vagyona javarésze elszűnt, de így is maradt 25 oldalági rokonának mintegy 1 mil-

ió lej. Röviddel az örökség szétosztása után azonban *Vancu János* nyug. világozi tanító perrel támadta meg az örököseket és az aradi törvényszéktől 270.000 lej tőkét, valamint annak kamatainak megítélését kérte. *Vancu* ugyanis jó viszonyban állott a különlegesen *Sidával*, minden ügyes-bajos dolgát ő végezte. A követelésből — szerinte — 100.000 lej az az összeg, amelyet ő akkor adott kölcsön *Sidának*, amikor *Sida* édesanyja meghalt és ebből tudta csak a költségeket fedezni, míg 138.000 lej azért illeti meg, mert ő végezte a *Sida*-birtok agrár kisajátítás alól mentesítését. A többi pénz pedig kisebb-nagyobb kisegítések fejében adta kölcsön *Sidának*. Mindezekről *Sida* elismervényt is adott. Az aradi törvényszék helyt adott a kérelemnek és kötelezte az összeg megfizetésére az örököseket. Felebbezés folytán a timisoarai táblához került az ügy. Az örökösök nevében dr. *Steiner* és dr. *Grofsareanu* jelentek meg, akik kérték annak megállapítását, hogy amikor *Sida* a kérdéses elismervényeket adta, már nem volt beszámítható és egyébként a birtok kisajátítása körül *Vancu* nem végzett semmiféle munkát. Ezzel szemben dr. *Crismaru*, *Vancu* ügyvédje tanuk kihallgatását kérte, akik igazolhatják, hogy *Sida* akkortájt igenis értelmének és agyműködésének teljében volt és *Vancu* tényleg munkálkodott a birtok-kisajátítás körül. A tábla az utóbbi kérelmet tette magáévá és elrendelte a megnevezett tanuk sürgős kihallgatását.

* **Basilides Mária** hétfőn a Filharmónia Társaság hangversenyén a budapesti Vigadóban a zenekari hangversenyen, amelyet *Knappertsbusch* Hans vezényelt, három dalt énekelt. A budapesti lapok ezt a három dalt mint a hangverseny legszebb részét említik és nem győzik eléggé dicsérni a kiváló énekesnőt, aki nemcsak mint operacselekmény, de mint dalénekesnő is a legelső köztelű. Hétfői hangversenyét a legnagyobb érdeklődés előzi meg. *Jegyek Sándor F.*-nél.

* **Március 12-én lesz a Helikon-est** Aradon. Nagy érdeklődés előzi meg Aradon a Helikon irodalmi egyesület márciusra hirdetett, estélyét. A Helikon tagjai Erdély legkiválóbb magyar írói jönnek ide, Aradváros közönsége előtt bemutatkozni. Az estélyt azonban közbejött akadályok miatt 12-ikére halasztották el, amikor előreláthatólag a közönség érdeklődése még fokozottabb méretekben nyilvánul meg.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** *Chopin*. A *Chopin* szombati premierje ismét meghozza a színház szenzációját. *Chopin* és *George Sand* szerelmi története fog felvonulni a színpadra *Chopin* örökéletű, édes-bus melódiá kíséretében. A színház mindent elkövetett, hogy az operett-irodalomnak ezt a remekművét stilszerűen, fényesen hozza ki. Hetényi főrendező nagy ambícióval rendezte a darabot, a zenei vezetés munkáját *Gellért* karmester végzi. A címszerepet *László Andor*, a szellemes *George Sand* pedig *Havassy Mimi* játssza. Hálas szerephez jutottak *Betegh Béla*, *Kiss Marijska*, *Pallay Manó*, *Szentgyörgyi Mária*, *Győző*, *Olasz Kun*, *Örvössy* és *Kövári*. A premier B. bérletben megy. — **Zónaelőadások.** Péntek délután 3 és fél óra: fél helyárakkal a *Hajtovadászat*, szombat délután 3 és fél óra: ugyancsak félárú helyárakkal a *Nosztályu* esete *Tóth Marival* kerül színpadra. — **Nem nősülök.** *Szenes Béla* ily című világsikerű aradott vigjátékára készül a társulat. A *Nem nősülök* az idei színpadi termés legszellemesebb és legvidámabb vigjátéka. A *Szenes-vigjátékot* a külföldi nagy színpadok egyszerre mutatták be a budapesti *Vigszínházzal*. Egy hét óta folynak a próbák ebből a nagyszerű vigjátékból, amely a *Chopin* után kerül szinte sorozatos előadásban. — **Kis világ című** *Gara Ákos*, a jeles poéta március 3-án délután a színházban a legjobb aradi műkedvelő gyermekek részvételével előadásot rendez. Az előadás keretében aradi úri leánykák művészi táncokat adnak elő, *Gara Ákos* pedig mesélni fog a gyermekeknek.

Titokzatos magánautók a budapesti bankbetörés ügyében

Egyelőre holtpontra jutott a nyomozás.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagy izgalomban tartja a magyar fővárost még mindig a titokzatos *Nádoruccai bankbetörés*, amelyről tegnapi számunkban már megemlékeztünk. Ma délig újabb fordulat nem történt és bár a rendőrség lázasan kutat a tettesek után, eddig értékes, reménykeltő nyom még nem jutalmazta munkájukat.

Megállapítást nyert, hogy a betörők 30.000 pengő értékű részvényt vittek el és a betörés módját tekintve nyilvánvalónak látszik az, hogy a tettét olyan egyének követték el, akik a bankhelyiség helyzetével tisztában vannak; de a bankszekción is járatosak, akiknek tudniok kellett, hogy kedden nagyobb mennyiségű értékpapírt szállítottak le a bankháznak a giróból és hogy az aznap elhozott részvények számszámjegyzéke még nem áll a cégnek rendelkezésére. Feltűnő volt az is, hogy a bezárt helyiség előtt két villamosjegyet találtak, amiket a kérdéses éjszakán használtak a 11-es Újpest-ről jövő villamoson. Ezenkívül megállapítást nyert, hogy annak a *Wertheim-szekrénynek* kulcsai, amelyben a nagy páncélszekrény kulcsait őrizték, régebben több alkalmazottnak is kezében volt, akik arról másolatot is készíthettek maguknak. A banküzletben régebben is történtek házitolvajlások, amelyek nem kerültek a rendőrség elé és feltehető, hogy a tettes az ilyen dolgok miatt elbocsátott alkalmazottak közül került ki.

Megjelent ma a bankban egy *Engel* nevű irómappa-kereskedő és elmondta, hogy a kérdéses éjszakán negyed 12 óra körül arra lett figyelmes, hogy a bank helyisége nyitva van. A ház előtt ugyanakkor egy magánautó állt soffőr nélkül és egy ember ült benne. Valamivel lejjebb még egy magánautó állt, ugyancsak soffőr nélkül. Figyelmeztetni akarta erre a rendőrt, de az nem volt ott posztján, mire a taxi-soffőröknek szólt, hogy figyelmeztessék a rendőrt.

A bank tulajdonosai bejelentették, hogy 1000 pengő jutalmat adnak a nyomravezetőnek.

ÁRVIZBÁL március 1-én a Kulturális Társaságban.

SPORT

O Magyar teniszszövetség győzelme. Budapest-ről jelentik: *Kehrling Béla* és *Pétery Jenő* nyerték meg a *Beaulieuben* lezajlott férfipáros teniszversenyt.

Él a forradalmak nagyanyja.

Beszélgetés a „halott“ Balabanoff Angelikával neveltjéről, Mussoliniról, a gyáva szociálistavezérről.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A napokban egy berlini jelentés alapján az egész világsajtót bejárta a hír, hogy Balabanoff Angelika, a „forradalom nagyanyja“ 84 esztendőskorában Petrográdon elhunyt. Nos, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Balabanoff Angelika már évek óta Bécsben él és magas kora ellenére is jó egészségnek örvend.

Balabanoff Angelika, egy orosz nagybirtokos leánya, fiatal korában Rómába került, ahol bölcsészeti tanulmányokat folytatott. Csakhamar csatlakozott az olasz szociálista párthoz és néhány év alatt vezére lett a radikális szárnynak, az úgynevezett maximalista csoportnak. A világháború alatt a zimmerwaldi internacionálé titkára volt s a forradalmi mozgalmakat irányította. A bolsevizmus győzelme után visszatért Oroszországba, de nem bírta sokáig ki Moszkvában a vörös zsarnokok garázdálkodásait és néhány év előtt Bécsbe költözött. Itt szorgalmas látogatója a szociáldemokrata gyűléseknek és gyakran maga is felszólal, a fascizmus elleni küzdelemre szólítja fel a gyűlések résztvevőit.

Balabanoff Angelika asszony nemcsak arról nevezetes, hogy elvtársai a forradalom nagyanyjának nevezték el és ezen a néven ismeri az egész világ, hanem azért is, mivel ő vezette be Mussolini a politikába és az ő pártfogásának következményeként lett Mussolini az olasz szociálisták radikális frakciójának vezére.

A forradalom nagyanyja előbb mosolyogva cáfolja meg a haláláról szóló hírt, majd Mussoliniról kezd beszélni:

— Igen, igaz, én csináltam embert Mussoliniból, aki később elárulta a proletariátust. Egy előadás alkalmával, amelyet 1906-ban tartottam az olasz vándormunkások számára Lausanneban, a hallgatóság soraiban feltűnt nekem egy proletár, aki még rongyosabb volt, mint a többi. Kérdőzködéseimre az elvtársak elmesélték, hogy az illető egy katonaszökevény, aki irtózatos nyomorban van és szegény olasz kőművesek támogatásából tengeti életét. Abban a reményben, hogy talán segíteni tudok rajta, megszólítottam. Benito Mussolini, mert ő volt, a rongyos proletár, közölte, hogy Kautsky Károly egyik röpiratának lefordításával most 50 frankot kereshetne, mire én megígértem neki, hogy segíteni fogok. Valóban lefordítottam számára a röpirat legnagyobb részét.

— Ez volt ismeretségünk kezdete. Ettől kezdve Mussolini eredménnyel küldözgetett antiklerikális és antimilitarista cikkeket szociálista folyóiratoknak és mikor 1909-ben az általános amnesztia következtében visszatérhetett szülőföldjére, Romagnába, a „Lotta di classe“ (Az osztályharc) című szociálista hetilap szerkesztője lett. Mussolini karrierje azonban csak a Reggio Emiliában megtartott emlékeztető pártgyűlésen vette kezdetét. Ezen a pártgyűlésen mi, a radikálisok, akikhez Mussolini is tartozott, megszereztük a többséget a szélsőreformisták felett és Mussolini indítványára a reformisták vezetőit kizártuk a pártból. A pártvezetőséget újjáalakítottuk és Romagna képviselőjeként Mussolini bekerült a pártvezetőségbe. Nemsokára azonban őt elhullt a milanoi „Avanti!“ főszerkesztői tisztségbe. A reformisták kizárása után ugyanis az „Avanti!“ kiadóhivatali igazgatója lett megbízva a főszerkesztői teendők ellátásával. Csakhamar azonban kitűnt, hogy Baeci igazgató képtelen mindkét tisztséget betölteni és így lett Mussolini a pártlap főszerkesztője számos elhangzott tikközös ellenére, csupán azért, mivel nem volt megbízható radikális párttag erre az állásra. Azt megállapíthattam, hogy Mussolini nem nagyon dicsekedhetett a bátorság érényével. Egy napon ugyanis Mussolini közölte velem, hogy a genuai pártvezetőség egyik tagja valamilyen politikai nyilatkozat aláírását követeli tőle, ő azonban ezt a nyilatkozatot bizonyos okok miatt semmi szín alatt nem teheti meg. Mussolini elmondta, hogy ez az elvtárs az olasz párt testileg legerősebb tagja és megkért, hogy helyette én tárgyaljak vele. Az elvtárs délelőtti 11 óra tájban jött be a szerkesztő-

ségbe és én délután 4 óráig tárgyaltam vele. Közben Mussolini egy kicsiny szerkesztőségi fülkében bujt meg. Mikor végül a genuai elvtárs anélkül, hogy valamit elért volna, eltávozott, Mussolini előjött rejtekéből és áradozó szavakkal köszöntö meg azt a nagy szolgál-

Averescu: Nincs zsidóüldözés Romániában.

A miniszterelnök nyílt levele az amerikai zsidók nemzeti szövetségéhez.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Amerikai Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke nemrégiben levelet intézett Averescu miniszterelnökhöz, amely irás a romániai zsidókkal foglalkozik. A levél dicséretes szavakkal emlékezik meg Romániáról és népéről, amelynek közismert türelmességére hivatkozik. Averescu miniszterelnök az Indreptarea román számban nyílt levélben válaszol az amerikai levélre. Azzal kezd, hogy azok a szép szavak, amelyekkel az amerikai levél Romániát illeti, őszinte megelégedést váltottak ki, úgy szintén az is, hogy a levél írója teljes bizalommal viseltetik Románia kormánya és népe iránt. Ezt a bizalmat egyes fantasztikus hírek megzavarták, amelyek a romániai állapotokat a valóságtól eltérően tüntetik fel. A miniszterelnök kijelenti, hogy Romániában sohasem voltak pogromok, csak egyéni incidensek, amelyeket a hatóságok tárgyilagosan megvizs-

gálták és megtoroltak. Amerikában — ugyancsak — ezeket az egyéni incidenseket nép és nép közötti kollektív harcra tévesztik össze, ami helytelen. A román nép sokkal többet szenvedett, semhogy újabb szenvedőket akarja nevelni. Ami pedig a tulajdonképpeni zsidó kérdést illeti, a miniszterelnök utal arra, hogy 1920-ban az oroszországi zsidóüldözés idejében, ő beengedte az üldözött zsidókat. Amikor azonban ezek visszaélték a vendégjoggal és korrump utakon akartak letelepedési engedélyt szerezni, meg kellett indítani ellenük a vizsgálatot. Utal a miniszter arra, hogy a szenátus elleni merényletet a kommunista zsidó ifjak egy csoportja követte el és a borzalmas merényletnek nem lettek káros következményei a zsidókra nézve. Végre kéri az amerikai zsidó szövetség elnökét, hogy a Romániáról szóló híreket tárgyilagosan fogadja és legyen meggyőződve róla, hogy Romániában a zsidókat nem üldözik.

Uj táncadó-rendelet érkezett Aradra.

Tisztázódtak az első rendelkezés homályos pontjai. — Kiknek szabad illetégmentesen táncolni.

(Arad, február 24.) Hosszas várakozás után, végre ma délelőtt megérkezett az aradi államrendőrségre a sokat vitatott és nagy visszhangot keltett táncrendelet kiegészítő része, illetve magyarázata. A magyarázat választ ad ugyan a legegység kérdésekre: azonban a rendelkezések még ma is vannak érthetetlen pontjai. A táncilleték rendelet, — mint emlékeztető — kimondta, hogy a táncmulatságokért a terem tulajdonosai hat órától tíz óráig óránként kétezer, tiztől tizenkettőig óránként háromezer és tizenkettőtől reggelig ötezer lejt kötelesek fizetni. Ha a táncmulatságokon beléptidőket is szednek a vendégektől, úgy a rendelet szerint, ezeknek az összegeknek dupláját, illetve négy, hat és tíz ezer lejt kötelesek fizetni óránként a tánc terem tulajdonosai.

Ez a rendelkezés érthető felháborodást és rémületet keltett az egész ország területén és úgy a közönség, mint a sajtó követelte annak visszavonását. Maguk a hatóságok sem hitték, hogy ez a rendelkezés valóban érvényben maradhat és olyan feltételek mellett adott engedélyt bálákra és táncmulatságokra, hogy ha a rendelkezést nem változtatná meg a belügyminisztérium, úgy az illetékeket utólag kötelesek megfizetni az érdekeltek. Erre vonatkozólag kötelezvényt kellett a bálók rendezőinek aláírniok. A mai napig természetesen kétséges volt, vajjon nem fizettek-e rá a legjobban sikerült aradi táncmulatságra, mert annyi hasznot egyik sem produkált, hogy a táncilletéket belőle kifizethessék. Ma azonban megérkezett a megnyugtató válasz.

A belügyminisztérium által küldött táncrendelet kiegészítő része kimondja, hogy az előírt táncilletékeket a jótékonyági egyesületeknek csak abban az esetben kell fizetniök, ha a táncmulatságot megismétlik. Tehát minden egyesület évente egy mulatságot tarthat illetégmentesen. Nem kell illetéket fizetni a

lakóházakon tartott táncokért és az ünnepi népmulatságok alkalmával tartott táncmulatságokért, ahol a szokásos néptáncokat táncolják. A tánciskolákra vonatkozólag még nem tisztázódott a helyzet. Mutiu rendőrprefektus ellenben a további intézkedésig megengedte a tánciskoláknak, hogy illetégmentesen taníthassák a táncot.

A magyar hadikölcsönök valorizálása.

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház pénzügyi bizottsági ülésén ma szóba került a hadikölcsönök valorizálásának ügye. Vass József népjóléti miniszter kijelentette, hogy a szociális-karitatív segélyezési akció gondolata már régebben felvetődött a kormányban, olyképen, hogy azok, akik a hadikölcsönjegyzés révén anyagilag tönkrementek, segélyt kapjanak. A kormány elvben hajlandó segélyakció címén bizonyos összegeket a költségvetésbe illeszteni. Az összeget számszerűen megállapítani nem lehet, de három-négy millió pengő lenne az összeg, amelyet évenként be lehetne állítani a költségvetésbe. Hogy ez az akció tényleg megkezdődhet-e 1927. július 1-ével, nem bizonyos, mert attól függ, hogy ez a tervezet ki lesz-e akkorára dolgozva. Mindenesetre azt tartja, hogy az összegzők ne adják ki hadikölcsönkötvényeiket kezükből. Bud János pénzügyminiszter beszélt ezután, aki szintén hangoztatta a valorizálás szükségességét, azonban ezzel vigyázni kell. Nem szabad még egyszer az országot szanalás elé vinni, mert soha többet nem tudják szanalni. A teljes valorizálás pedig olyan nagy összeget igényelne, ami pénzügyi válságot idézne elő.

— Járványok Besszarábiában. Bucurestiből jelentik: Besszarábiában az utóbbi időben többféle járvány öltött nagyobb mérvet. Chisinau-ban és a szomszédos megyékben spanyoljárvány pusztit, Cetatea Alba-megye 14 községében kiütéses tifusz, 8 községben hastifusz, másutt pedig skarlátjárvány lépett fel.

H I R E K.

Félmillós rablás Arad-Hegyalján

Az aradi detektívek elfogták az aradhegyaljai kolnák fosztogató-bandáját.

(Arad, február 24.) Az aradi államrendőrség a mai napon veszedelmes rablóbandát leplezett le, amely hónapok óta veszélyezteteli a hegyaljai kolnák biztonságát és az eddigi nyomozás szerint, négy kolnából több százezer lej értékű holmit rabolt el. A banda garázdálkodásáról már az elmúlt évben is tettek feljelentést a hegyaljai csendőrségeknél, azonban a nyomozás nem vezetett eredményre. Február hónapban aztán megint négy kolnát raboltak ki. A csendőrség ekkor már átiratilag az aradi államrendőrség segítségét kérte a nyomozás lefolytatása érdekében. Az aradi rendőrség részéről Ruszti István csoportvezető detektív és Sava Mihály detektív vették kezükbe az ügyet.

A legutóbbi betörések *Nachtrébel* Ödön, Pál Antal, Nagy Orbán és Körösi István ghioroci, ménesi és paulisi kolnájukban történtek. Ruszti és Sava idutaztak a helyszínre és szemlét tartottak a kifosztott kolnában. Megállapították, hogy a betöréseket valószínűleg ugyanaz a banda követte el és a tettesek nem hivatasos betörők, mert a legprimitívebb szerzőmunkákkal dolgoztak. Egyik kolnában egy lombfűrész alkatrészt találtak a detektívek és ez vezette aztán nyomra őket. Megtudták, hogy a kolna tulajdonosa sohasem használt lombfűrész, nyilvánvaló volt tehát, hogy azt a betörők egyike hagyta ott. Ezen az alapon indult meg a nyomozás és a detektívek megtudták, hogy egy *Biró* Lajos nevű ménesi földműves tíres órában lombfűrész-munkákat készített. Figyelmű kezdte *Biró*t, aki a szomszédai bementése szerint, az utóbbi időben feltűnően költökezett.

Amikor már megfelelő adatok voltak a detektívek birtokában, engedélyt kértek az aradi ügyészségtől, hogy házkutatást tartssanak a gyanúsítottnál. Az engedély megérkezése után, váratlanul megjelentek a detektívek *Biró* Lajos házában és amint beléptek a szobába, rögtön felfedezték a lopott holmik egy részét. *Biró* Lajost kihallgatták, aki eleinte tagadott, később azonban beismerte, hogy a kolnák kirablását több társa segítségével ő követte el. A lefogalt holmik értéke már eddig is felülmúlja a fél millió lejt. A rendőrség ma éjszaka tartóztatta le *Biró* büntársait és náluk holnap fogják házkutatást tartani. *Biró* Lajost ma délelőtt az aradi rendőrségre szállították be.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárásban rövidesen hőemelkedés várható.

— A király állapota állandóan jó. Bucarestből jelentik: A királyi ház minisztere a következő orvosi bulletint adta ki: A rádiumkezelés első sorozatának befejezésével Öfelségén, a királyon megejtett orvosi vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a betegség állandóan visszafellődik és az uralkodó a kezelést kitűnően bírta. Az általános állapot állandóan jó. Az orvosi jelentést dr. Sluys, Djuvara, Gerota, Severcanu és Manulea professzorok írták alá.

— Goga belügyminiszter Franciaországba utazik. Bucarestből jelentik: Goga belügyminiszter — mint már jelentettük — pénteken utazik Cannesbe. Távolléte alatt Garofild földművelésügyi miniszter fogja a belügyminisztériumot vezetni.

— Megbukott az amerikai külügyi államtitkár. Londonból jelentik: A Daily Mail értesülése szerint Kellog amerikai külügyi államtitkár lemondása küszöbön áll. A lap egyben közli, hogy Kellog helyébe Coolidge elnök Houghton londoni nagykövetet nevezi ki.

— Ruszinszko autonómiát követel. Prágából jelentik: A rutén nemzeti tanács valamennyi rutén községben plakátokat ragasztott ki, amelyben a közigazgatási reformjavaslattal szemben autonómiát követelnek. A plakátok nagy nemzeti tüntetésre szólítják fel a lakosságot.

Leszavazták a washingtoni kormányt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Washingtonból jelentik: Kedden este kezdődött meg a szenátusban az ülés, amely az obstrukció miatt 36 óra hosszat tartott. Arról volt ugyanis szó, hogy napirendre tűzzék-e a német háborús vagyontok visszaadásáról szóló

javaslatot. Amikor végre az ellenzék látta, hogy többségben van, hirtelenlét abba hagyta a vitát és szavazásra bocsátották a dolgot. Ezután 29 szóval 24 ellenében kimondták, hogy ezen az ülésen nem tárgyalják ezt a kérdést.

— Megrendszabályozzák a CFR. tisztviselőink öltözködését. Érdekes intézkedést léptetett életbe egy, ma az aradi CFR, üzletvezető-séghez érkezett közrendelet, amely szerint a kereskedelemügyi államtitkár március 15-től kezdődőleg a vasút szolgálatában álló hölgyelőnök megtiltja, hogy a szolgálati idő alatt kék színű és divatos ruhákat viseljenek. Ezt azért indokolja a rendelet, hogy a vasúti hivatalnoknők divatos öltözködése a független tekintetben sok kívánnivalót hagy maga után s ezért elrendeli, hogy a jövőben a szolgálati idő alatt a hivatalnoknők egyszerű, fekete színű anyagból készült ruhát viseljenek.

— Fényes esküvő Aradon. Pompázó esketés volt ma Aradon, a Minoriták templomában, kászoni Bornemissza Károly báró vezette ol-tárhoz gertyenyesi Steiner Eleonórá. Az esketési szertartás néhány perccel hat óra után kezdődött. A magánfogatok egész sora vonult fel a templom elé és a templom hajójától a szentélyig a közönség kettős rendbe felsorakozva várta az ifjú párt, amely a hatalmas násznéptől kísérve, a Lohengrin nászinduló hangjai mellett vonult be a templomba. Novák Mihály Minoritarendi atya adta össze az új párt és költői lendületű beszédet intézett hozzájuk. Az esküvőn a násznagyi tisztet gróf Kuun Zsigmond (Mezőkölpény) és Lőcs Rezső ny. polgármester töltötték be. A fiatal párt az esketés után a szerencsekívánatok egész tömegével halmozták el a rokonok, barátok és közvetlen ismerősök.

— Nyári időszámítás a nyugati országokban. Párisból jelentik: A francia, a belga, hollandi és angol kormányok közötti megállapodás értelmében április 9. és 10-ike között átérnek a nyári időszámításra. Október 2-án tér vissza az időszámítás úra a téli.

— Elégett petróleumgőzös. Newyorkból jelentik Bayonna városban egy angol ciszterna-gőzös petróleumrakódás közben kigyulladt. A hajón óriási robbanás keletkezett és a tűz szinte pillanatok alatt elterjedt az egész hajón. A halottak száma ismeretlen, de bizonyos, hogy sokan estek áldozatul.

— Egy csodarabbi temetése. Bodrogkeresztúrról jelentik: Tegnap temették el nagy részvét közepette Steiner Ármin ottani csodarabbit. Amikor a csodarabbi halálának híre elterjedt, valóságos szekér- és kocsikaravánok indultak Keresztur felé, hogy résztvegyenek a temetésen. A szertartás tegnap a csodarabbi saját templomában kezdődött, tíz rabbi mondott gyászbeszédet a koporsó felett. A temetésen óriási tömeg vett részt. Érdekes, dacára annak, hogy az elhunyt rabbi nagy összegeket keresett, nem maradt utána vagyont, mert mindenét elosztogatta a szegények közt. A csodarabbi utódjául vejét választották, aki már örökébe is lépett.

— Tömeges öngyilkosság Délamerikában. Buenos Airesből jelentik: Argentiniában egy nifajta kábítószert élvezése következtében az utóbbi három hét alatt 600 öngyilkosság történt, amely közül 186 végződött halállal. A kormány a legsürgősebben intézkedett a kábító szernek a forgalmából való kitiltására.

— Vasuti szerencsétlenség Spanyolországban. Madridból jelentik: Malagánál kisiklott a malagai személyvonat. Hárman meghaltak, heten súlyosan megsebesültek.

— Epilepsziás roham a bírósági tárgyaláson. Az aradi törvényszék ma ítélezett Szijártó Mária tolvaj cselédeány ügyében, aki az elmúlt őszön kirabolta gazdáját. Detesan János aradi rendőrtisztet s a lopott holmikát Igrez Aurel aradi munkásnak adta el. A törvényszék Szijártó Mária-t egy évi fogházra, Igrez Aurel-t orgazdasággért 300 lej pénzbüntetésre ítélte. Amikor az ítélet kihirdették, Igrez Aurel epilepsziás rohamok lepték el s ájultan vágódott el a vádlottak padja előtt.

— Vallásos ünnep Lipová. Február 27-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel szép vallásos ünnepélyt rendeznek a lipovai református egyházközség tagjai. A református templomban tartandó ünnepélyt Pálur István lelkész alkalmi beszéde nyitja meg, amely után Holczer Jánosné, Holczer János és özvegy Krizse Károlyné adnak elő hangulatos ének- és magánszámokat. A vasárnapi iskola növendékei, Kart Annuska, Molnár Margit és Csete Hilda vallásos szavallásukkal gyönyörköd-tetik a hallgatóságot. A szép ünnepség iránt, a melynek jövedelmét a cluji református teológia növendékeinek felségelvezésére fordítják, nagy érdeklődés mutatkozik.

— Reiber Emilné meghalt. Kaposvárról ma délelőtt gyászjelentést hozott a posta. Reiber Emil az egykori Osztrák-Magyar Bank volt aradi fiókjának nyugalmazott főnöke jelentő fájdalommal, hogy felesége, született Zinzer Karola, életének 53-ik, boldog házasságának 35-ik évében, február 20-án délután három órakor szívszélhűdésben visszaadta lelkét Teremtőjének. Az aradi uritársaságok előtt jól ismert név a Reiber-család neve. Reiber Emil öveken át vezette az aradi Osztrák-Magyar Bankot és most elhunyt feleségével és gyermekével előkelő társasági életet élt. Szerették őket Aradon, kedves, közvetlen modorukért és bizonyára élénk sajnálkozást fog kiváltani az általános ismert uriaszony halálának híre. A megrendítő haláleset a férjen kívül mélységes gyászba borította a család két gyermekét is. A fiú, Reiber Henrik, a kisszentmihályi tűzrezrednél szolgált, majd aktiváltatta magát. Jelenleg tűzrezredes Magyarországon; a leány, Karola, férjével, nemies Jellusig Oszkár nyugalmazott ezredessel, szintén sokáig Aradon lakott. Jellusig sokáig volt az egykori aradi 33. gyalogezred ezredsegédtszije. A háboru után egy darabig még Aradon élt a három familia, majd a gyermekek elköltöztek Aradról s nemsokkal később Reiber Emil és neje szintén Magyarországra költözött. Kaposváron laktak és ott halt meg Reiber Emilné. Temetése nagy részvét mellett folyt le február 22-én.

— Kártérítés az elvágott ballábért. Budapest-ről jelentik: Két évvel ezelőtt történt, hogy a villamos elgázolta dr. Farkas Dezső volt csongrádi állatorvost, akinek a ballábát vágta el. Az állatorvos havi kétmillió korona életjáradékért pert indított a Beszkárt ellen. Ma tárgyalta az ügyet a bíróság, amely egyelőre mellőzte a kártérítési összeg megállapítását, hanem csak annyit szöge-zett le mai döntésében, hogy a balesetnek nem az állatorvos az oka, akinek így joga van igényt tartani kártérítésre.

— Elítelt kolnátolvaj. Még a tél elején történt, hogy ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták özv. Messer Arminné pankotai kereskedő kolnáját, ahonnan 40.000 lej értékű ruhaneműt vittek el. A csendőrség Ragau Flora, tolvajlásért többszörösen büntetett pancotai lakos személyében nyomozta ki a betörőt, akit az aradi törvényszék ma egy év és két havi fogházbüntetésre ítél.

Basilides Mária

a berlini és budapesti állami operák tagja
hétfőn, febr. 28-án hangversenyezik
a Központi Szálló nagytermében.
Jegy Sándor Ferenonél.

Jön! Charley Chaplinnal, Kutya élet. Jön!

Tombol a spanyolláz Aradon.

A járvány átterjedt Aradmegyére is.

(Arad, február 24.) Nap-nap után jobban terjed Aradon a spanyol influenza. Mire az aradi egészségügyi hatóságok feleszmáltak és tudomásul vették azt, hogy a spanyol járvány nem állott meg Románia határainál, ezrével fekédték az emberek, vagy ami még rosszabb, járkáltak tovább és terjesztették a járványt. Ma legkevesebb 10—15.000 ember fekszik Aradon spanyolban és ez a szám napról-napra növekszik. Ezért mindenestre fontos volna, ha az aradi egészségügyi hatóságok — mint ahogyan más városokban már régen megtették — plakátokon figyelmeztetnék a közönséget a veszedelemre és figyelmébe ajánlanák a védekezés legjobb módjait. Orvosi körökben azzal tisztában vannak, hogy amint nedvesebbre for-

dul az idő, inkább pusztítani fog a járvány Aradon és ezért szükséges volna már most fokozottabb rendszabályokat életbe léptetni.

Az aradi iskolák tulnyomó része zárva van és a termeket fertőtlenítették. A bezárási terminus holnap és holnapután lejár több iskolában, azonban valószínű, hogy a bezárást meghosszabbítják, mivel semmi értelme nincsen annak, hogy néhány napon keresztül újra folyjon a tanítás és azután újra be kell majd zárni az iskolákat.

Aradmegyében is nagyban dühög a spanyol. Lippán és Radnán annyira elterjedt, hogy az orvosok számítása szerint a lakosság fele fekszik. Szerencsére komplikációk csak a legritkább esetben léptek fel és így a betegség eddig nem követelt áldozatokat.

— Házasság. Káfri Józsa és Róth Miklós folyó hó 20-án Seleușon házasságot kötöttek.

— Az aradi törvényszék elítélte egy betörőbandát. Veszedelmes rablóbanda felett ítélték ma az aradi törvényszék. Mint ismeretes, az elmúlt év februárjában sorozatos betörések történtek Aradon, amelyeknek tetteseit csak hosszas nyomozás után sikerült a rendőrségnek Asztalos Péter, Asztalos István munkanélküli legények, Margineanti Mária, Lipták Etel és Asztalos Mária családianyak személyében elfogni. Az ügyben ma tartott főtárgyaláson a betöréseket a két legény magára vállalta s elmondották, hogy a lányok csak elbujtatták őket és a lopott holmikat értékesítették, de a betörésekben ténylegesen nem vettek részt. A törvényszék többszöri betöréses lopásért Asztalos Istvánt 2 évi, Asztalos Pétert egy évi és 3 havi börtönre, míg a bűnrészesnek talált leányokat egyenként 4 havi fogházbüntetésre ítélte.

— Őskori lelet a babiloni templom közelében. Londonból jelentik: A British Muzeum expedíciója Nebukodonozor babiloni temploma közelében a Thuthankhamennél sokkal értéke- sebb leletre bukkantak. Az expedíció egy hároméves szarkofágot fedezett fel és számos diadémot, gyűrűket, láncokat és fülbevalókat találtak a sírban.

— Tolvaj cseléd. Miklós Györgyné, a Str. Mocioni (Orczy-ucca) 19. számú ház lakója feljelentést tett a rendőrségen Nica Viena cselédje ellen, hogy tőle nagyértékű ruhaneműt lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Olcsóságok Kerpel kv. kirakatban.

— Nyugdíjasok figyelmébe. Az aradi nyugdíjasok egyesülete értesíti a tagjait, hogy egyesületi székhelyét áttette a Választó- és Kasza-ucca sarkon levő Hanca-féle vendéglőbe. A vasuti arcképes igazolványos nyugdíjasok évente 4 szabadjegyet és 12 rezsijegyet kapnak. A rezsijegyeket is kérelmezni kell. Az állomáson fizetett nyugdíjasok érdekében a minisztertanácshoz újabb sürgető kérelem ment. A budapesti Rudolf-egyesületnek volt tagjai jelentkezzenek. Az elbocsátott tisztviselők kérelmét dr. Parecz Béla országgyűlési képviselő úr személyesen vitte Bucurestibe. A nyugdíjak rendezése tárgyában a legközelebbi minisztertanács dönt. A vezetőség nevében Went Manó ügy. elnök.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6, 7/8 és 9 órákor

Elsülyedt világ.

A filmtchnika csodája.

Sir Arthur Conan Doyle világhírt regénye után 10 hatalmas, utólráhetetlen szépségű felvonásban

Rendes helyárak!

Mulatság.

— Az aradi árvizbál. Már csak néhány nap választ el bennünket a március 1-i nagyszabású árvizbáltól, amelynek előkészítésén hetek óta folyik a komoly, megfeszített munka. A bála az előkelő bucuresti-i vendégeken kívül, számos erdélyi városból is jönnek vendégek, úgy, hogy ez a bál lesz a szezon legimpozánsabb mulatsága. Arad társadalmának minden rétege megjelenik március 1-én a Kulturpalotában, ahol egy éjszakára a régi, fényes mulatságok pompázó varázsa lesz urra. Három büffé áll rendelkezésre a közönségnek, amely hallatlanul olcsó áron élvezhet frissítőket. Azonkívül a tombolán és a különböző versenyekben értékes, szép műtárgyakat nyerhetnek. A rendezőség még számos kedves meglepetést készít elő a bálzóknak, akiknek sokáig emlékeztetésben fog maradni a március 1-i aradi árvizbál.

— Szenszácós műsor a katolikus Bálon. A katolikusok szombati táncestélye iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, melynek műsora igazi szenszácója lesz az idei farsangnak. A rendezőség meglepetésnek szánja azt áldozatkész közönsége részére, ezért csak annyit árulhatunk el, rég nem volt oly élvezetben részünk, mint a szombat esti katolikus táncestélyen lesz.

— Szombat este (február 26-án) tartja a Pancotai Sparta Sport Club hagyományos jelmezestélyt Pancotán, a Dácia szálló összes termeiben. A négy legszebb jelmez értékes jutalomban részesül.

Meggyilkoltak egy megcsalt férjet.

Chisinauból jelentik: Néhány nappal ezelőtt borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg szeretője segítségével férjét egy román parasztasszony. A szerencsétlen férfi oszlásnak indult holttestét a véletlen folytán csak a Orhei közötti országúton a megrongált táviróvonalat javították. Egy helyen ugyanis új póznára volt szükség s ezért az út mentén levő árokban a munkások gödröt ástak. Egy-két kavargás után a munkások borzalva látták, hogy ezen a helyen egy kegyetlenül megcsontított holttest van elásva. A megdöbbenő leletről jelentést tettek a csendőrségnek, ahonnan nyomban megindították a vizsgálatot és már a déli órákban letartóztatták a meggyilkolt feleségét Efimia Roman asszonyt és ennek szeretőjét Acsinie Costin nevű részeges kovácslegényt. Érdekes, hogy amikor a csendőrök megjelentek az asszony házában, Romanné nem lepdött meg és az első kérdésre már elmondotta, hogy a holttest az ő volt férje, akit szeretőjével együtt gyilkoltak meg, mert boldogságuk útjában állott. A múlt hét végén, amikor a férfi ismét rajtacsipete feleségét, amint szeretőjével onyelgett, rárontottak és a szó szoros értelmében összevagdalták a szerencsétlen embert. A megcsontított holttestet aztán a község határában, az országút árkába ásták el és az ismerősök között azt híresztelték, hogy a férfi Bucurestibe utazott munkát keresni. A kegyetlen gyilkosokat letartóztatták.

Közgazdaság.

Zürichben 3.17.50, Párisban 15.70 a lej

Helyi valutaárak. (Február hó 24.)

Kifizetések: Berlin 42, Amsterdam 70.40, Newyork 174, London 858, Páris 7, Milanó 7.80, Prága 5.24, Budapest 30.90, Zágráb 3.12, Bécs 24.90, Zürich 34. — Áru: Márka 42, dollár 172, francia frank 7, olasz lira 7.50, cseh korona 5.24, pengő 30.90, dinár 3.10, osztrák schilling 24.90, svájci frank 34. — Pénz: Márka 40, dollár 170, francia frank 6.50, olasz lira 7.70, cseh korona 5.10, pengő 30.50, dinár 3, osztrák schilling 24.40, svájci frank 33.50. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 24.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208.17, Newyork 520, London 2522.62.50, Páris 20.35, Milanó 22.65, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.20, Varsó 57.95, Bécs 73.22.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 24.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208.17, Newyork 520, London 2522.50, Páris 20.34.50, Milanó 22.62.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.17.50, Varsó 58.05, Bécs 73.25.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 24.)

Devizák: Páris 6.65, Berlin 40.20, London 823, Newyork 169.50, Milanó 7.42, Zürich 32.65, Bécs 23.90, Prága 5.05. — Valuták: Napoleon 695, márka 39.50, léva 1.25, török lira 0.88, angol font 820, francia frank 6.70, svájci frank 32.50, olasz lira 7.50, drachma 2.10, dinár 3.10, dollár 170.50, lengyel zloty 20, osztrák schilling 24, pengő 29, cseh korona 5.20.

Mozi.

xx A hercegnő és a bohóc csodálatos története elevenedik meg élénk színekkel előttünk az aradi Apolló mozgószínház előadásain. A hercegnő és a bohóc előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Amerika szenzációja hónapok óta az a hatalmas filmsláger, melyet a Metro Goldwyn filmgyár Sally, Irén, Marry címen hozott forgalomba. A film a színpadi kulisszák titokzatos és bűnös életét hozza a néző elé, a színészek és színésznők szerepeit tárja élénk. A aradi Uránia mozgószínház vetíti a hatalmas képet, melynek előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx A világ legújabb eseményeiről számol be minden este az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak filmjurnáljai. Vetítésre kerülnek a következő nagyszabású események: 1. A tiroli Alpések. 2. A hamburg-párisi football-mérkőzés. 3. Német-török delegáció tárgyalása. 4. A világ legfiatalabb filmstarja. 5. Ski-verseny a világ legszebb tájain. 6. A Spree-erdő tájképe. 7. Tankállomás a vad nyugaton. 8. Ezüstróka-tenyésztés a sziléziai hegyekben. 9. A legborzalmasabb tífunkatasztrófa. 10. Téli élet a hegyekben. 11. Amerika — mexikói hadgyakorlatok és légi flotta felvonulása.

Sally, Irén, Marry

Ballett leányok története
bemutatója ma
az aradi Urániában.

Főszerepben:

Constance Bennett

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezd.

Jön! Prágai diák, Conradt Veidttal Jön!

Be kell jelenteni a postatakarékbetéteket.

A postavezérigazgatóság felhívása.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A magyar postatakarékpénztárnál levő betétek, s a ki nem fizetett postatakarékpénztári csekkek tárgyában kormányunk a magyar kincstárral már közel három éve pénzügyi egyezményt kötött, ennek dacára a befizetések nem történtek meg eddig. — Most végre a központi posta- és táviratvezérigazgatóság rendeletet tett közzé, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik. A rendelet felszólítja mindazokat a román alattvalókat, akiknek a magyar, vagy osztrák postatakarékpénztárnál betétek vannak, hogy betétkönyveiket, postacsekkekfüzeteiket, csekk-kivonatukat legkésőbb 1927 április 1-ig tegyék le az illetékes postahivatalnál. Azok pedig, akik az előző felhívás folytán már letették betétkönyveiket a postahivatalnál, ugyancsak április 1-ig tegyék le a rendelet által kért meghatalmazást. Ezt a meghatalmazást egy előírt formulán kell kiállítani, amelyet minden postahivatalnál meg lehet kapni. Ha valakinek több betétkönyvből kifolyólag többszörös követelése van, mindgyikre külön-külön meghatalmazást kell kiállítani. Mellékelni kell azonkívül egy községi bizonyítványt, amely igazolja, hogy a kérelmező hol lakott és pedig a nagyváradai postaigazgatóság kerületében (Arad-, Szatmár-, Szilágy-, Bihar-, Csanádmegyéből) 1919. február 28-án. Ugyanebben a nyilatkozatban igazolni kell a lakhelyet 1919-től máig. Azok, akik a fenti határidő után költöztek Romániába, csak az esetben számíthatnak a kormány jogsegélyére be-

téteik kifizetésénél, ha állampolgársági igazolványt tudnak csatolni.

Jogi személyek, vállalatok, egyesületek, stb. azt kell igazolják, hogy székhelyük 1919. februárjában, illetve áprilisában Romániában volt. Azok, akik betétkönyveiket, vagy egyéb igazoló irataikat elvesztették, ugyancsak legkésőbb 1927 április 1-ig kötelesek közjegyzőileg hitelesített bizonyítékokat bemutatni követeléseik biztosítására.

Rádó-műsor.

Péntek, február 25. Wien: 20.15. Hangversenyakadémia. — Graz: 20.15. Karl Morres-emlékünnepe. — Pozsony: 19.30. Hangverseny. 22.30. Cigányzene. — Zágráb: 20.30. Cigányzene. — Milano: 21. Hangverseny. 22.45. Jazz-band. — Breslau: 20. „A teremés” Haydn

Az aradi Apolloban

ma, pénteken

Hercegnő és a bohóc

Főszerepben:

Huguette Duflos.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor kezdődnek.

oratóriuma. — Prága: 20.10. Hangverseny. 22.15. Táncczene. — London: 21.15. Operaelőadás (Glück: Orfeusz). Leipzig: 16.30. Zenekari hangverseny. 22.15. Táncczene. Stuttgart: 20.15. Operaelőadás. — Frankfurt a. M.: 20.15. Operaelőadás. — Róma: 20.45. Operaelőadás. Berlin: 20.30. A Rosé-kvartett hangversenye. 22.30. Táncczene. — München: 19.45. A jelen zenéje (hangverseny). — Budapest: 9.30., 12. és 15. Hírek, közgazdasági előadás. 17. Phonola-hangverseny. 19. Népszérví orvosi előadás. 19.40. Irodalmi előadás. 20.20. Hangverseny, utána jazz-band.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó édesanyám

özv. Vandracsék Károlyné

temetésén megjelentek, ravatalára koszorukat és csokrokat helyeztek, ezáltal enyhítették végtelen nagy fájdalmunkat, fogadják együttesen és külön-külön hálás köszönetünket.

Vandracsék Ignác és családja.

1088

Üzletünket március elején áthelyezzük a városházával szemben. Apponyi Testvérek.:: Áthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany drája 250—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Fehér fogak kautschukra darabja 50 lej. Foghúzás (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászónő

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári utazásra, törött üveg és porcellán tárgyak szakkereső ragasztása, képerketézést és ablaküvegezést olcsón vállalunk. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 7202

Fogyasztók!

Ritka jubileum árajánlat halkonservekben.

Üvegekordobozok 1 liter nagyságban legfinomabb kristály üvegből készítve:

Tartalma kb. 40 darab oroszhal ...	Lej 135.—
„ „ 12 „ leg-ostseehering ...	„ 150.—
„ „ 24 „ finomabb göngyölt hering ...	„ 150.—
„ „ 12 „ borlében csemegehering (Bismark) ...	„ 150.—
„ „ 30 „ filetshering ...	„ 150.—

Ivópoharak fehér kristályüvegből készítve:

Tartalma kb. 10 darab koronaszardínia ...	Lej 40.—
„ „ 4 „ legfinomabb ostseehering ...	„ 48.—
„ „ 8 „ borlében göngyölt hering ...	„ 43.—
„ „ 8 „ filetshering ...	„ 43.—

az összes csemege és fűszerüzletekben kapható.

Kérjük csak az előírt árakat megfizetni!

Sürgőny cím: „KALLA TIMISOARA”.

656

Telefon: 16—96.

Kalla

halkonservgyár
TIMISOARA.

Ujmunkákban és javításokban jártas, ügyes

aranyműves-segéd,

aki műhelyt önállóan tud vezetni, felvéte-lik. — Foglalt vagy vérsni tudó előnyben. Ajánlatok fizetési igénnyel küldendők:

Ostersetzer H. és Fiai cégnél Brasso.

RIPARIA PORTALIS

I. oszt. sima vessző ezrenként 300.— lej árban, Rip. Berlandieri Teleky, Rip. rupestris, Rip. Monticola I. oszt. sima vessző ezrenként 400.— lej árban, ugy- szintén elsőrendű, duggyökéretű

szőlőültvények és nemes gyümölcsfák, a legjobb fajokban és a legolcsóbban szere-phetők be: 1080

VITYÉ KÁROLY szőlőültvénytele- pen Csanád-vechi. Jud. Torontal. Viszonteladók árkeuvezményben részesülnek.

Apám! Vigyázz!

Iskola szövet méterenként Lej 460.—
Iskola szövet prima-prima Lej 560.—

MUZSAY-nál
ARAD, színházzal szemben.

Téglagyári-szén, gázkoksz,

ab saját raktár ORSOVA.

öntödei-koksz,
sziléziai-szén,
sziléziai-koksz,
kovács (kohó)-szén,
kovács (kohó)-koksz,
öntödei-nyersvas.

Alfréd Löwenbach & Co.
BUKAREST, Calea Victoriei No. 128.

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Részvényalírási felhívás!

Az Aradmegyei Takarékpénztárnak 1926. évi március hó 14-én megtartott rendes évi közgyűlése az intézet alaptőkéjének 6.750.000 lejről 20.250.000 lejre való felemelését határozta el, mit a kormányhatóság 25243—1926. szám alatt engedélyezett.

Ezen tőkeemelés részbeni keresztülvitelére ezidőszent 13500 darab egyenkint 500 lej névértékű részvényt bocsájtunk ki, amelyeket az intézet részvényeseinek a következő módzatok mellett ajánlunk fel átvételre:

1. Minden régi részvény, vagy két darab részvényutalvány tulajdonosának egy darab új részvényre elővételi jog biztosított. Az elővételi jog gyakorlása alkalmával a régi részvények lebélyegzés végett bemutatandók.

2. A részvények kibocsájtási ára darabonként 700 lej, amely összegből 500 lej a részvénytőkéhez, 200 lej pedig a rendes tartalék-alaphoz csatolódik. A kibocsájtási árfolyamon felül részvényilleték és költség fejében darabonként még 25 lej fizetendő.

A fentiek szerint darabonként összesen 725 lejt kitevő átvételi ár a jegyzés, illetve az elővételi jog gyakorlása alkalmával teljes összegben fizetendő be.

A befizetésről ideiglenes elismervény adatik ki, amelynek ellenében későbbi időpontban fog az új részvény kiadatni.

3. Az elővételi jog 1927. év február 26-ig bezárólag intézetünk pénztáránál, a hivatalos órák alatt gyakorolható.

4. Az új részvények az 1927. évi január hó 1-től kezdődőleg résztulnek az üzleteredményben, alapszabályszerű jogok pedig a befizetés megtörténtétől kezdve illetik meg az új részvényeseket.

5. Az új részvényeket a kormányhatóság engedélyének megfelelően csupán román állampolgárok jegyezhetik.

6. Azon részvényesek, akik a jegyzési határidőn belül elővételi jogukat nem gyakorolják, igényeiket elvesztik s az át nem vett részvények elhelyezéséről az igazgatóság fog — de nem a kibocsájtási áron alul — gondoskodni.

Arad, 1927. évi február hó 11-én.

AZ ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR
IGAZGATÓSÁGA.

981

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 4 lej — bani, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kiírt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

SZERDA ESTE 6 óra 7-kor a Karolina-ucca sarkáról kocsival távozott hölgyet kérem adjon alkalmat találkozásra.

Alkalmazás.

PERFEKT mindenek szakácsnő, kettagu fiatal házaspárhoz, magas fizetéssel, azonnal felvétetik. Arad, Bul. Carol (Erzsébet-körút) 36., emelet balra.

EGYES molnárt keresek március elsejére. Bisztriczky Károly malomtulajdonos Győrök. 1100

PERFEKT könyvelő és önálló magyar-nyelvet levelező a délutáni órákra alkalmazást keres. Levélben címeiket az Aradi Közlöny kiadójába „Perfekt munkatörő” jelige alatt kér. 1117

MINDENES főzőnő, szobaleány és gyermekleány alkalmazást nyer. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) 13. emelet. 10406

Lakás.

NÉGYSZOBÁS modern lakás kiadó és egy 380 fm² területen épült gyártelep kiadó. Bővebbet Arad, Str. Cuza Voda (Thököly Imre) 40. 1069

DELVAROSBAN oszmosan butorozott szoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1140

Vétel és eladás.

NATULÉSES csukott autó elutazás miatt eladó. Arad, Str. Doamna Balassa 68. szám. 10406

NAGYON OLCSON KAPHATÓK 3x4 ebédli perzsaszőnyeg, bőrönd, klub fotel, tükrök, szőnyegek, háló, ebédli, szalon, leányszoba, konyhaberendezések, fürdőkád, mángorlók, könyvszekrény, íróasztal, asztalok, székek, antik szekrények, antik varrósztalok, Biedermeier szalon, fall órák, festmények, villany lámpák, kredencek, gyermekágyak, gyermekkocsik, mosdók, asztalneműk, bőr és szalonfotelok, storeok, plüsch terítők, porcellánok, hintaszékek, dísz tárgyak stb. Salgóné, Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

VESZEK MAKULATURÁT, kislejeztezett papírokat, újságokat, folyóiratokat stb. jó árban Kerpel könyvüzlete. 1112

BIZOMÁNYBA KERESK dísz tárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegek, közszükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butorabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

Vidorné kézimunkaüzletébe az üzlethelyiség elosztása után is, a bejárat a régi! — Készít ágyneműt, függönyöket, fehérneműt, terítőket. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca.)

Radio készülékek és alkatrészek

Audion csövek és hangosan beszélők legolcsóbban
Varga és Rosenfeld Radio és villanyfelszerelési vállalatnál
Arad, Bul. Reg. Maria 12. :: Telefon: 808.

ALKALMI butoreladás. Új ebédli, háló, uriszobák nagyon szép és a legjobb kivitelben minden elfogadható ártért eladó. Megtekinthetők Arad, Str. Mo. cion (Orczy-u.) 3. 719

Üzletek.

UJONNAN épült sarokház, fűszerüzlet és korcsmával berendezve, jogokkal együtt haláleset miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1129

ÜZLETHELYISÉG Bulevardul Regele Ferdinand (Józsefhercegen) kiadó. Virág építész Bulevardul Carol 7. 1141

Ingatlan

GAZDALKODÁSRA alkalmas ház 1500 négyszögöl területtel, 5 szobás lakással stb. kedvező fizetés mellett eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1130

KÉRLEM A NEMESSZIVÓ EMBEREKHEZ! Hat gyermekes családapa, ki minden támasz, segítség és állás nélkül van, kér bármilyen ösakiló adományt. Címe: Nagy Márton, Str. Surorilor (Zimándi ut) 28. szám. 260

Hegesztünk

elektromosan minden méretű repedt, törött géprész, motorfejeket, tengelyeket stb. teljes garancia mellett.
Friedrich Testvérek
gépgyára Timisoara.

Aradi képviselőnk:
Kornis Zsigmond
és Márton.

Nincs oly ügy, vagy megbízás,
melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :: Dácia szállóval szemben. :: Telefon 86

Cassa Centrală de Păstrare din Arad Societate P. A. :: Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

Meghívó.

AZ ARADI KÖZPONTI TAKARÉKPENZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1927. évi március hó 6-án délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében tartja

XX-ik évi rendes közgyűlését,

mellyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 17, 18. és 19-ik paragrafusai értelmében tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1926. évi záro-számadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság, a felügyelő-bizottság és az igazgató-választmány tagjainak megválasztása 3 évre.
4. Az alapszabályok 6-ik paragrafusának módosítása.
5. Határozathozatal a részvénytőke felemelése tárgyában.
6. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak felkérjük, hogy részvényeiket, vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket f. évi március hó 5-én délelőtt 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Arad, 1927. február hó 24-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON.

Mérleg-számla az 1926. évről.

TEHER.

Készpénzkészlet, devizák és külföldi pénznemek	3,745.063	Részvénytőke	3,000.000	
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék	985.009	1926. december hó végén befizetve	3,000.000	6,000.000
Váltótárca	15,967.854	Tartalékalap		700.000
Folyószámlai adósk	15,350.303	Nyugdíjalap		112.644
Jelzálog kölcsönök	1,151.964	Néhai Csánk Lajos és Dr. Singer János alapítvány		7.500
Tulajdon értékpapírok	1,125.951	Betétek		28,375.349
Saját ingatlanok	4,000.000	Letétek		122.655
Nyugdíjalap értékpapirjai	60.545	Hitelezők		4,696.471
Lejáró leirva		Engedményezett jelzálog kölcsönök		791.105
Szavatosságok	2,220.850	Fel nem vett osztalékok		24.881
Beszédési értékek	888.900	Be nem fizetett betét kamatadó		189.067
		Előre felvett kamatok		438.092
		Szavatosságok	2,220.850	
		Beszédési értékek	888.900	
		Egyenleg mint nyereség		428.985
	42,886.689			42,886.689

Arad, 1926. december hó 31-én.

A könyvelésért:
GRÓB JENŐ,
cégvezető — jogosított könyvelő.

Az igazgatóság:

Kisjolsvai SZABÓ ZOLTAN
igazgatósági elnök.

Dr. BORSOS BÉLA,

DEUTSCH KAPOLV,
vezérigazgató

LÓCS REZSŐ

NEUMANN HERMANN,

SZANTAY LAJOS,

VERBOS NÁNDOR,

Teljes Mérleg-számlát a fő- és mellékönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen helyesnek és rendben levőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

TABAKOVITS EMIL,
elnök.

BOROS IVAN,

DÖMÖTÖR BERTALAN,

DÖRNER JÁNOS
jogosított könyvelő

Dr. NICHI LAZAR.

A felügyelő-bizottság jelentése!

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Megtisztelő megbízásunk folytán a kereskedelmi törvény és a társasági alapszabályoknak megfelelőleg a társaság ügyvezetését az egész éven át éber figyelemmel kísérvén, tisztelettel jelentjük, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában a legszigorubb rendet és szabályosságot tapasztaltuk.

Az 1926. évi zármérleget részletesen megvizsgálván, azt minden tételben helyesen felállítva és az üzleti könyvekkel egybehangzóan találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak beterjesztett jelentésében 428.985.— lei tiszta nyereség hovatartozása iránti javaslatát.

Végül minthogy megbízásunk ideje lejárt köszönetünket nyilvánítjuk a t. részvényeseknek irányunkban tanúsított bizalmukért és kérjük a t. Közgyűlést, hogy az igazgatóságot, valamint minket az 1926-ik üzletévre vonatkozó számadási kötelezettség alól felmenteni méltóztassék.

Kelt Aradon, 1927. február hó 15-én.

974

A felügyelő-bizottság:

TABAKOVITS EMIL
elnök.

BOROS IVAN,

DÖMÖTÖR BERTALAN,

DÖRNER JÁNOS jogosított könyvelő,

Dr. NICHI LAZAR

Autójárat Arad — Oradea-Mare között indul naponta délután 6 órakor Jegykiadóhely: „**IDET**” menetjegyiroda Arad színházzal szembe